

In zijn relatie met Irma leerde Rinus zichzelf kennen

‘Nu leef ik vanuit mijn hart’

De overeenkomsten tussen het leven van Rinus (59) en dat van zijn vader zijn opmerkelijk. Met dat voorbeeld voor ogen kon Rinus op belangrijke momenten andere keuzes maken. Zo besloot hij zijn ex-vrouw in huis te nemen, toen ze de ziekte van Alzheimer kreeg.

Tekst: **Ellen Scheffer**

Mijn moeder was een erg emotionele vrouw die vanuit haar hart leefde, maar niet in staat was enige structuur in haar leven aan te brengen. Mijn vader was juist zeer gestructureerd en ook heel verstandelijk ingesteld. Natuurlijk hadden ze elkaar veel te bieden, maar ze stonden te weinig open voor elkaar. Het werd in de loop der jaren een vechtrelatie. Ze konden het moeilijk bij elkaar uithouden, terwijl ze toch veel van elkaar hielden. Uiteindelijk gingen ze scheiden nadat de kinderen het huis uit waren, maar ze hielden contact. Toen mijn moeder ging dementeren, is mijn vader haar gaan verzorgen. Ze woonden maar een paar honderd meter bij elkaar vandaan, dus dat was goed te doen. Ik zag hoe mijn moeder steeds zachter werd, ze was blij met zijn aandacht. Eigenlijk kon ze niet zonder hem en hij niet zonder haar. Al zag hij zijn steun aan mijn moeder vooral als een opoffering vanuit zijn christelijke plicht om haar te helpen. Natuurlijk deed hij het ook omdat hij van haar hield; dat vond hij alleen moeilijk om te zeggen. Mijn moeder was voor hem de eerste en de laatste vrouw. Hij heeft zich nooit meer opengesteld voor andere vrouwen, terwijl die wel belangstelling voor hem toonden. Toen het volgens de hulpverleners te gevaarlijk werd voor mijn moeder om alleen te blijven wonen, werd ze weggebracht. Ze wilde niet en krijste zo hard, dat het door merg en been ging. Dat raakte me diep.

DIEPE WENS

Door het gebrek aan harmonie in ons gezin werd het mijn diepste wens om zelf wél een harmonieus gezin te creëren. Daar heb je wel een vrouw voor nodig en dat was een probleem voor mij. Omdat ik nooit geleerd had hoe je sociale en intieme contacten aangaat en door mijn vader een negatief vrouwbeeld had meegekregen, kwam ik slecht beslagen ten ijs op de relatiemarkt. Na jaren van mislukte pogingen was ik wanhopig en dacht nooit een vrouw te zullen vinden. Daarom besloot ik dan gewoon maar de eerste de beste vrouw te nemen die mij wilde. En toen ontmoette ik Irma. Ik vond haar fysiek niet aantrekkelijk, maar dat kon me niets schelen. Ze was ook heel onzeker, struikelde over haar voeten, maakte een puinhoop van haar werk in de bibliotheek, maar er werd me van bovenaf iets getoond - ik geloof in een geestelijke wereld - dat ervoor zorgde dat mijn gevoel voor haar veranderde. Er werd een sluier voor mijn ogen weggetrokken en wat ik zag was een ongelofelijk mooie en zachtaardige vrouw. Dat maakte een diepe indruk op me en ik wist dat dit de vrouw

'Al vrij snel kwamen de kinderen en dat was prima, want we wisten niet zo goed wat we met elkaar aan moesten'

voor mij was. Omdat Irma eveneens uit een gezin kwam waar weinig harmonie heerste, was het voor haar net zo'n belangrijk levensdoel als voor mij om samen wél een harmonieus gezin te vormen.

Maar met de keuze van Irma als levenspartner herhaalde het patroon van thuis zich. Ze was - net als mijn moeder - een labiele, emotionele vrouw die ik moest helpen om zich in het leven staande te houden. Omdat ik wel zag dat de situatie erg leek op hoe het er vroeger thuis aan toe ging, probeerde ik het anders te doen dan mijn vader. Het belangrijkste dat ik moest leren om voldoende plezier in mijn leven te blijven houden, was mijn geduld te bewaren en me te richten op haar mooie kanten.

Al vrij snel kwamen de kinderen en dat was prima, want we wisten niet zo goed wat we met elkaar aan moesten. Met de kinderen erbij was dat geen probleem meer: allebei wilden we ze een veilige, liefdevolle plek bieden. Er groeide steeds meer liefde tussen ons.

ONVERMOGEN

Ik mocht dan mijn problemen hebben met Irma, Irma had het ook niet gemakkelijk met mij. Ik vond het moeilijk om haar echt toe te laten, terwijl zij graag voor me wilde zorgen en liefde wilde geven. Maar we hadden domweg te weinig vaardigheden in huis om echt met elkaar te kunnen praten over onze diepere gevoelens. Irma werd wanhopig van het gebrek aan contact en trok zich steeds meer terug. Ze wilde niet meer samen slapen en ook geen seksuele relatie meer. Dat was net in de tijd dat ik regelmatig vrouwen tegenkwam die me op dat vlak wél zagen zitten. In diezelfde tijd kwam ook mijn spirituele ontwikkeling op gang. Als ik wat van de mooie ►

'Of ik ging het pad van mijn vader van zelfopoffering, of ik luisterde naar mijn eigen behoeften als mens'

ervaringen die ik had, wilde delen met Irma, lukte dat niet omdat ze zo in zichzelf gekeerd was. Nu kan ik zien dat ze een depressie had, het gevolg van een trauma uit haar kindertijd. Ze is op zesjarige leeftijd door haar ouders in een vakantiekolonie geplaatst om 'aan te sterken'. Twee maanden lang is ze van élk contact met haar ouders verstoken geweest en werd ze door de nonnen gedruild. En dan moet je weten dat Irma hooggevoelig is. Ze voelde zich machteloos, eenzaam en hulpeloos en ontwikkelde een overlevingsstrategie van afhankelijkheid en gehoorzaamheid.

Ik probeerde om nog iets van onze relatie te maken, maar dat lukte niet. Omdat ik niet ontrouw wilde zijn, was uiteindelijk de enige oplossing om bij Irma weg te gaan.

UIT ELKAAR

Het kostte me drie jaar om daadwerkelijk te scheiden, omdat ze het idee niet aankon en ik gevoelig was voor haar onvermogen om zich zonder mij te redden. Zelf kende ik het gevoel van hulpeloosheid en afhankelijkheid en dat er niet voor me gezorgd werd maar al te goed vanuit mijn jeugd. Ik had medelijden met haar. In deze fase van mijn leven besepte ik dat ik moest kiezen: het was óf het pad van mijn vader van medelijden en zelfopoffering, óf ik luisterde naar mijn eigen behoeften als mens en mijn eigen levensplezier. Irma bleef zich verzetten tegen de scheiding. Dat vond ik moeilijk, omdat ik haar graag als goede vriendin wilde behouden én het gezin intact wilde laten. Uiteindelijk was mijn verlangen me verder te ontwikkelen op spiritueel gebied en ook op het gebied van intimiteit en seksualiteit zó sterk dat ik de schei-

ding heb doorgezet. Voor de kinderen wilden we dat het gezinsleven in de een of andere vorm zou doorgaan. Ik ging apart wonen, maar kwam de weekenden thuis. We hebben ze pas twee jaar later verteld dat we uit elkaar gingen, terwijl we in feite al gescheiden waren. De kinderen waren boos op mij, maar Irma legde uit dat de scheiding juist goed was, omdat ik een eigen pad te gaan had waarin zij mij niet kon steunen. En ze verzekerde hen dat er niets zou veranderen aan de situatie zoals die op dat moment was. Ik was haar dankbaar voor haar opstelling naar de kinderen toe, want ik was toch bang om ze te verliezen.

ALZHEIMER

De kinderen hadden eerder door dat hun moeder ging dementeren dan ikzelf, want als ik er was dan voelde ze zich goed. Dat veranderde kennelijk als ik weer weg was. Na een tijdje werd officieel vastgesteld dat ze Alzheimer had, dat ze psychosociaal zwak was en dat ze zichzelf verwaarloosde en ondervoed was. Ik ben vervolgens eerst aan de slag gegaan met vitamine- en mineralenpillen, waarop een belangrijk deel van haar geheugen weer terugkwam. Maar toen ze steeds hulpelozer en afhankelijker werd, kon ze niet meer alleen blijven en dreigde opname in een psychiatrische instelling. Toen heb ik haar voorgesteld weer bij me te komen wonen. Ook in de hoop dat het dementeringsproces misschien voor een deel teruggedraaid of vertraagd kon worden als ze niet incidenteel maar de hele dag door dat kreeg wat ze nodig had: geborgenheid, ondersteuning en liefde. Mijn toenmalige vriendin zag het niet zitten en was al snel vertrokken toen ik Irma bij me in huis nam. Maar ik voelde dat het samenwonen met Irma niet voor niets op mijn pad kwam en dat een en ander veel met me zou gaan doen. Eén ding was voor mij heel belangrijk: ik moest er wel plezier aan beleven en niet het voorbeeld van mijn vader volgen.

GROEIPROCES

Irma bloeide op. Ze werd een blij en toch ook volwassen kind, voelde zich helemaal op haar plek in mijn huisje midden in het bos. Het dementeringsproces stopte en ze bleef lang op hetzelfde niveau.

In deze periode beleefde ik veel plezier aan onze relatie doordat we ons nu wél naar elkaar

toe konden openen en mooie gesprekken hadden waarin we samen het verleden verwerkten. Door mijn ervaring met Irma kan ik zien dat dementie niet alleen een aftakelingsproces is, maar ook een groeiproces. Toen Irma wist dat ze Alzheimer had, gaf ze te kennen dat ze nog wat van haar leven wilde maken. Anders dan haar moeder, die ook Alzheimer had gekregen en alleen nog maar kon jammeren en zich aan haar dochter vastklampte. Dat vond ik positief en ik wilde Irma daar graag bij helpen. Voor het eerst liet ze ook toe dat ik meer structuur in haar leven aanbracht, net als mijn vader dat bij mijn moeder probeerde te doen. Mijn moeder liet alles maar over zich heen komen, terwijl Irma haar best deed om actief mee te werken. Ondanks het feit dat ze zich afhankelijk van mij bleef opstellen, lukte het haar steeds beter om tot actie over te gaan in plaats van aldoor in haar malende gedachten te blijven hangen.

Noodgedwongen moest ik mijn levenstempo aanpassen aan het hare en dat zorgde voor meer rust in mijn leven. Zelf werd ze zachter en opener, liet ze haar weerstanden en verdedigende houding los. Dat was heel mooi om mee te maken. Het contact tussen ons verdiepte zich en werd steeds inniger. Haar oorspronkelijke kwaliteiten lieten zich weer zien: haar zachtaardigheid, haar manier om er gewoon te zijn en iets uit te stralen waar je rustig en blij van wordt, haar vermogen om de dingen haarzuiver aan te voelen en om andere mensen de vrijheid te geven zichzelf te zijn. In feite kreeg ik eindelijk de Irma zoals ik haar in het begin voor me had gezien in dat beeld dat me getoond werd. Het feit dat ik haar kon zien zoals ze was, heeft haar veel goed gedaan. Zelf leerde ik van deze situatie om te aanvaarden wat nu eenmaal zo is, om rustiger en geduldiger te worden en mijn gevoelens van medeleven, liefde en vertrouwen te verdiepen. Ook het contact met de kinderen werd intenser. We praatten over wezenlijke dingen en ik leerde ze hoe ze beter met hun moeder konden omgaan. Eigenlijk was nu een belangrijk levensdoel van ons verwezenlijkt: het hebben van een harmonieus gezin.

VERANDERING

Op een bepaalde manier was Irma in onze relatie altijd de moeder die er vroeger nooit voor mij geweest was: geduldig, aanvaardend, vol vertrouwen me mijn eigen weg laten gaan en

altijd vergevend, wat ik ook deed. Maar ik had ook behoefte aan een vrouw met wie ik iets kon neerzetten op aarde, en dat vond ik in Marabel. Deze relatie ging veel dieper dan de vorige verhoudingen die ik had gehad. Irma moest haar focus die totaal op mij gericht was en die haar op de been hield, loslaten. Dat was een grote, schokkende verandering voor haar en dat heeft het dementeringsproces versneld. De relatie met Marabel liep mis, zij ging weer terug naar haar vorige partner en zo was de situatie weer als voorheen. Maar Irma was het vertrouwen kwijt in het feit dat we altijd samen zouden blijven en daardoor is er iets in haar geknapt. Ik heb mezelf daarover wel vragen gesteld, maar ik wilde toch ook ruimte blijven geven aan mijn behoefte aan een volwaardige

Zielsplan

Het verhaal van Rinus maakt samen met andere, persoonlijke ervaringen deel uit van het boek van Ellen Scheffer *Licht op je levenspad, zicht op je zielsplan* uitgegeven bij Eoscentra. Zij gaat ervanuit dat we in de loop van meerdere levens een proces doormaken waarbij we steeds meer wijsheid en inzicht verwerven. Naast levensverhalen waarin spirituele groei centraal staat, geeft Ellen ook uitgebreide toelichting op het idee van het zielsplan en de begeleidende rol van gidsen hierin.

Ellen over het verhaal van Rinus: *"Rinus ervaart het dementeringsproces van Irma als iets dat hen allebei veel gebracht heeft. Meestal denken we niet op die manier over een dergelijke ziekte, maar in het kader van het zielsplan is dat wel de 'juiste' benadering van alles wat je overkomt... Wat ik ook mooi vind aan dit verhaal is om te zien hoe de levenspartner die voor jou bedoeld is op je pad kan komen. Juist als Rinus besluit om de eerste de beste vrouw dan maar te nemen, komt Irma op zijn weg. Niet zijn type, totdat Rinus 'ineens' haar ware wezen wordt getoond. Als het belangrijk is voor het doen van de juiste keuzes, kan een dergelijke openbaring nodig zijn. Het is het werk van je gidsen om voor die ervaring te zorgen..."*

'Ik ben bij mijn eigen levensplezier gebleven en heb van daaruit een weg naar de ander gezocht'

partner. Dat had de ervaring met Marabel me wel geleerd. Zo'n vrouw moet dan wel bereid zijn mijn relatie met Irma te accepteren en actief te ondersteunen. Ik zou mijn partner ook in zoiets ondersteunen. Ze moet begrijpen dat het proces met Irma ook deel van mijn spirituele pad is en dat ik dat op een goede manier moet kunnen vormgeven. Anders voel ik mij ongelofwaardig; waarschijnlijk ben ik dat dan ook. Maar als ik mijn verlangen naar groei en naar een volwaardige relatie serieus nam, moest er wel iets in de woonsituatie met Irma veranderen. Omdat het voor Irma niet te doen was om mij met iemand anders te delen, maar ook omdat ze een steeds groter beslag op mijn tijd legde. Ze had inmiddels veel meer verzorging nodig en kon absoluut niet meer alleen gelaten worden.

Ik dacht een goede oplossing gevonden te hebben door haar vijf dagen in de week in een instelling te laten wonen en twee dagen bij mij. Om de overgang voor haar te vergemakkelijken en om zelf te zien hoe het er daar aan toe ging, ben ik elke dag erheen gegaan en daar gebleven van twee uur 's middags tot tien uur 's avonds.

Na tien dagen liet Irma me weten dat ze helemaal niet overweg kon met haar vijf medebewoners; drie daarvan waren licht tot zwaar verstandelijk gehandicapt en de twee andere vrouwen waren veel verder met hun dementeringsproces dan Irma. Toen Irma me duidelijk maakte dat dit haar plek niet was, schoot ze in haar kindertrauma. Daarmee gaf ze me de kans haar te helpen dit trauma te verwerken door naar haar te luisteren. Vanuit mijn compassie en mijn verlangen haar te steunen in het herwinnen van haar kracht, kon ik haar meteen vragen of ze dan maar weer met me mee naar huis wilde gaan. En dat heeft ze ook gedaan...

We zijn nu weer samen. God mag weten hoe het verder gaat. Bij het zoeken naar oplossingen betrek ik trouwens ook steeds onze kinderen en Irma's zus en broer. Dat komt hun relatie met hun moeder en zus

ten goede en het versterkt ook mijn band met hen.

LEVENSOPDRACHT

Als ik naar onze relatie kijk vanuit het idee dat zielen op aarde komen om hier iets te kunnen leren, dan heb ik het gevoel dat Irma en ik via elkaar een aantal belangrijke doelen hebben kunnen verwezenlijken. Voor Irma was het belangrijk dat ze gezien werd in haar vrouwelijke kwaliteiten, dat ik haar geholpen heb de chaos in haar hoofd te structureren en te zorgen dat ze in actie kwam en dat we uiteindelijk een harmonieus gezin vormden.

Zelf heb ik een hele spirituele ontwikkeling doormaakt waarin ik me steeds meer ben gaan openen voor haar kwaliteiten en die ook in mijzelf heb kunnen vinden. Ik ben tot veel meer levensplezier in staat en meer vanuit mijn hart gaan leven, zachter geworden.

Mijn wens om op spiritueel gebied iets in de wereld neer te zetten is meer geaard in de realiteit. Ik verlang naar verstilling en eenvoud om vandaaruit nóg beter te kunnen luisteren en voelen. De belangrijkste draai die ik gemaakt heb, is dat ik niet in het spoor van mijn vader getreden ben door de verantwoordelijkheid voor de pijn en het lijden van anderen op me te nemen, maar door bij mijn eigen levensplezier te blijven en van daaruit mijn weg naar de ander te zoeken.

Al met al lijkt het proces met Irma ook een lange en diepgaande oefening te zijn waarbij ik een ontwikkeling doormaak die nodig is om ook de zielsprocessen van andere mensen te kunnen ondersteunen. Ik zou graag een centrum willen oprichten waarin mensen in alle rust kunnen toekomen aan het ontdekken van hun zielsopdracht, waardoor ze meer vreugde in hun leven kunnen gaan ervaren. ■

NASCHRIFT

Uiteindelijk hebben Rinus en Irma weer helemaal voor elkaar als levenspartner gekozen door het opnieuw uitwisselen van de trouwringen die ze al die tijd bewaard hadden. Een moment waarop Irma zich werkelijk door Rinus gezien voelde. Enkele weken hierna bleek dat ze terminale darmkanker had; in de daarop volgende maanden zijn Rinus en Irma nog verder naar elkaar toegroeid en bereikten ze met elkaar een diep gevoel van harmonie en rust. Daarmee lieten ze de spanning en onrust van hun verleden achter zich. Pas daarna konden ze zich volledig vanuit hun hart met elkaar verbinden. Nadat ze daarmee hun zielsplan naar elkaar toe verwezenlijkt hadden, is Irma overgegaan.